

Casol de Puigcastellet

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Turó de Puigcastellet
Emplaçament: A la banda de llevant del terme municipal, sota el pla del Bronze i damunt del solell de l'Arumí
Alçada: 709 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93405
Longitud: 2.34047
UTM Est (X): 445323
UTM Nord (Y): 4642664

Classificació

Número de fitxa: 08083 - 58
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Edats dels Metalls Antic Ibèric
Segle: III a.C.-II a.C.
Any: 250-200 a.C.
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN Monument històric - ZA nº 853-MH (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949).
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari: CCAA 2592, IPA 948
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic/Cultural

Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08082A00600009

Fitxes associades:

[Col·lecció de Folgueroles al Museu Episcopal de Vic](#)

[Cap de Setmana Ibèric de Folgueroles](#)

[Espai Natural de les Guillerries-Savassona](#)

[Pedrera de l'Arumí](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dt., 11/01/2022 - 18:19

fitxa:

Descripció

Jaciment ibèric situat a la part superior del turó de Puigcastellet, un dels primers enlairaments notables que limiten, per la banda de llevant, la Plana de Vic de les Guillerries. Es tracta d'un jaciment del tipus defensiu anomenat "de barrera", amb una orientació nord-est/sud-oest i les estructures disposades linealment. Està format per un gran pany de muralla de 64,9 m de longitud per 2,5 m d'amplada, amb una torre central de planta rectangular atalussada situada a la banda sud-est, i 10 àmbits de planta rectangular i d'ús domèstic situats a la banda nord-oest. A l'extrem nord-oest de les estructures, davant dels àmbits situats en aquella zona, hi ha les restes d'un pati empedrat. El tipus de construcció està format per lloses irregulars de diverses mides, lligades en sec i disposades en filades desiguals. La cronologia del jaciment, establerta entre el tercer quart del segle III a.C. i principis del segle II a.C., ha estat confirmada per la troballa de dracmes emporitanes i de divisors de plata encunyats a Empúries, així com monedes d'imitació local, i també ceràmiques de vernís negre fabricades als tallers de Roses. La fortalesa només restà ocupada uns 50 anys, segons indiquen els estudis faunístics sobre les generacions d'animals criats a l'assentament. Es van constatar també dos moments d'ocupació de la fortalesa: una primera fase on l'ocupació fou pràcticament total i una segona fase en la que es produí un progressiu abandonament i reducció de l'espai ocupat en alguns àmbits. El Casol de Puigcastellet està relacionat amb el territori del poble íber de l'Ausetània. Cal relacionar l'abandonament de l'assentament amb les transformacions que comportà l'ocupació militar romana de la zona.

Observacions:

Altres noms relacionats amb el jaciment: el Casol, el Castellet, el poblat del Puig. L'element està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona com a àrea d'especial interès del patrimoni ecològic-paisatgístic, així com del patrimoni històric-cultural.

Història

La referència documental més antiga relacionada amb el jaciment apareix en un document de compra de la domus del Coll, on s'esmenta "el Castellet" com a confrontació de la propietat. El jaciment fou descobert a la dècada dels anys 60 del segle XX per un grup d'investigadors relacionats amb el Museu Episcopal de Vic, dirigit pel dr. Eduard Junyent i encapçalat pel sr. Martí Cassany. Des de l'any 1982 i fins el 1992 es van anar realitzant diverses excavacions arqueològiques portades a terme per un equip d'estudiants i llicenciats de la Universitat de Barcelona, dirigides per la dra. Mª Dolors Molas i Font, subvencionades pel Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya i amb el suport de l'Institut d'Arqueologia i Prehistòria de la Universitat de Barcelona. A partir de l'any 1995 i fins el 2001, les intervencions executades al jaciment van anar encaminades a la consolidació de les estructures, l'arranjament del seu entorn i la

retolació del camí d'accés i dels plafons explicatius situats al voltant del jaciment. Des del mes de juny de l'any 2000, la fortalesa ibèrica forma part de la Ruta dels Ibers.

Antigament, i segons les fonts orals de la zona, algunes d'elles documentades pel poeta folguerolenc Jacint Verdaguer, hi havia la creença que les restes del jaciment corresponien a un convent de monges o de frares. Altres versions el relacionen amb un poble o bé amb una misteriosa masia. El topònim Casol no es troba a cap altre lloc dels Països Catalans, és únic de Folgueroles.

Bibliografia

MESTRES I SANTACREU, Imma (2001). *Intervenció arqueològica realitzada al jaciment del casol de Puigcastellet*. Memòria núm. 4289. Consultat des de <http://calaix.gencat.cat/handle/10687/7709>

MESTRES SANTACREU, Imma; ROJAS RABANEDA, Antoni; JIMENEZ SORROCHES, Xesca (2001). *Consolidació arqueològica Casol de Puigcastellet*. Memòria núm. 4653. Consultat des de <http://calaix.gencat.cat/handle/10687/7709>

MOLAS I FONT, M. Dolors (1976). "Hallazgos en el Casol de Puig Castellet, Folgueroles (Barcelona)". *Pyrenae*, [en línia], núm. 12, p. 177-179+I. Consultat des de <https://raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/164933>

MOLAS I FONT, M. Dolors; MESTRES I SANTACREU, Imma; ROCAFIGUERA I ESPONA, Montserrat (1992). *El Casol de Puigcastellet, Folgueroles, Osona*. Folgueroles: Ateneu de Folgueroles, Ajuntament de Folgueroles.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d'un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 86-88, 309, 349.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació B.09, PAP.04.

ROVIRÓ, Xavier; PONCE, Santi; MORATÓ, David; ORRA, Ramon (2007). *Els picapedrers de Folgueroles*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 17, 113, 162-163.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

